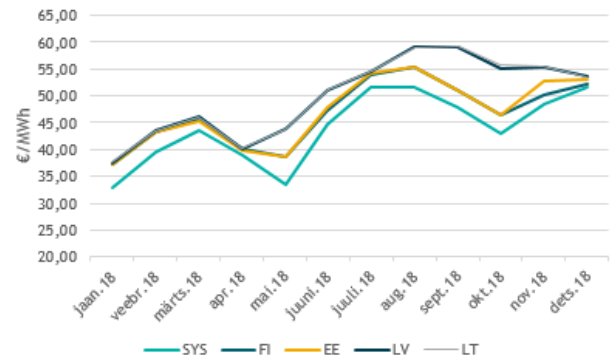

Energiaturud - 2018 detsember

16.01.2019

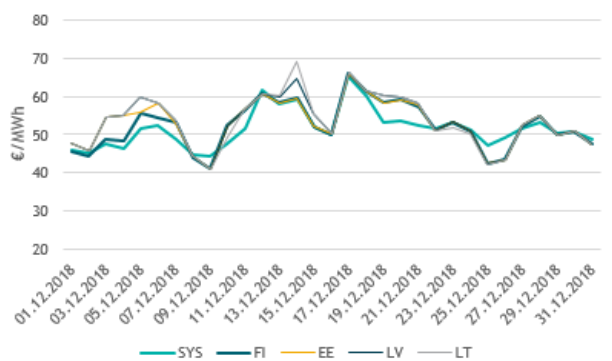
- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Eesti hinnapiirkonna keskmine hind oli detsembris 53,05 €/MWh; süsteemihind oli 51,56 €/MWh;
- Soome hind oli Eesti hinnast 0,72 euro võrra madalam, Läti hind 0,57 euro võrra kõrgem;
- Leedus gaasibörsil GET Baltic kaubeldud maagaasi hind oli Eesti hinnapiirkonnas 26,57 €/MWh, langes võrreldes novembriga 5,3%. "Baltic Gas Spot Indexi (BGSI)" hind oli 26,73 €/MWh, langes novembriga võrreldes 6,2%;
- Balti võimsusarvutusala regulaatorid kiitsid heaks Balti süsteemihaldurite ühise võimsuste arvutamise meetodika kolmandate riikidega (Baltic CCA Rules with 3rd Countries). Meetodika on avaldatud Eleringi veebilehel: [\(link\)](#)
- Avalikule konsultatsioonile pandi turupõhise tegevuse peatamist ja taastamist reguleeriv riiklik meetodika. Avalik konsultatsioon on avatud kuni 22 jaanuarini. Meetodika on leitav Elerini veebilehel: [\(link\)](#)

NP hinna- piirkond	Keskmine hind (€/MWh)		
	2018 detsember	2018 november	2017 detsember
Eesti	53,05	52,62	32,02
Läti	53,62	55,24	32,26
Leedu	53,62	55,42	33,06
Soome	52,32	50,08	31,92

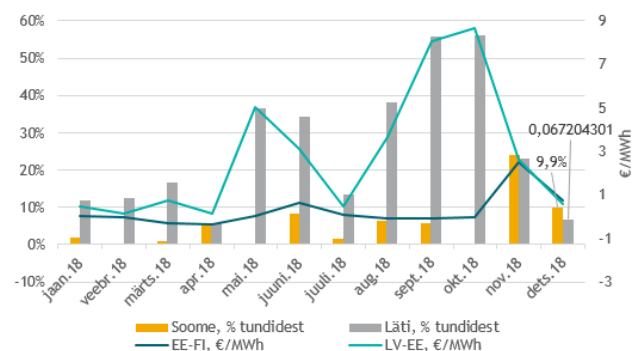

Viimase 12 kuu keskmised hinnad

Detsember 2018 (€/MWh)	Min tunnihind	Keskmine hind	Max tunnihind
NP Süsteem	40,64	51,56	78,2
NP Soome	20,99	52,32	81,02
NP Eesti	20,99	53,05	81,02
NP Läti	20,99	53,62	81,02
NP Leedu	20,89	53,62	94,96

NP päeva keskmised hinnad 2018. aasta detsembris.

Energiahinnad

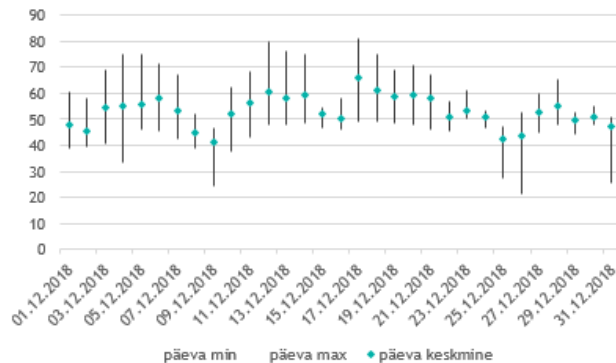
Elektri börsihinnad

Elektribörs		Keskmine hind (€/MWh)		
		2018 detsember	2018 november	2018 oktoober
Nord Pool (SYS)		51,56	48,37	43,04
EPEX* (base/ peak)	ELIX	43,62 / 52,27	55,15 / 61,45	50,81 / 60,79
	PHELIX	48,32 / 56,71	52,51 / 58,67	40,37 / 48,71
	France	55,21 / 61,94	65,65 / 71,19	63,43 / 71,50

* EPEX - European Power Exchange

Põhjamaade elektribörsi Nord Pool (NP) detsembri hinnad tõusid kuises võrdluses kõigil hinnapiirkondades peale Leedu ja Läti ja Taanis, kus oli väike langus ning ühes Rootsi piirkonnas. Kõrgeim oli hind Lätis ja Leedus. Süsteemihind tõusis eelmise kuuga võrreldes 3,35%. Hinda kujundavatest teguritest on ülevaade [Energiahindade mõjurid](#) all.

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva hindade erinevus Soome ja Lätiga võrreldes

NP Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus detsembris 2018

5,24% Nord Pool Eesti hinnapiirkonna detsembri kuu järgmise päeva tunnihindadest jäid vahemikku 40-45 €/MWh, 4,84% oli hind alla 40 €/MWh ja ülejäänud tundidel oli hind üle 45 €/MWh. Neljal päeval oli päevaste miinimum ja maksimumhindade erinevus üle 30 €/MWh. Maksimaalne päevane kõikumine oli 41,54 €/MWh.

Maagaasi hulgituru hind

Info Balti riikide ühtse gaasituru tehingute kohta on kättesaadav GET Balticu [koduleheküljel](#).

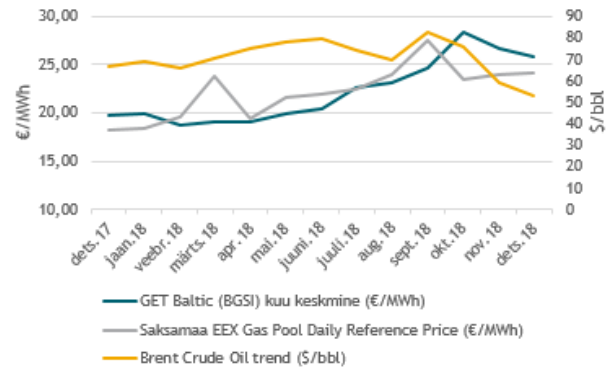
Kuigi Eesti gaasisüsteem ei ole võrgu kaudu ühendatud Soome ega Kesk-Euroopa gaasivõrguga, toome võrdluse huvides ära ka naaberturgude hinnainfo.

Detsember 2018 (€/MWh)		Keskmine hind	Kuine muutus	Min hind	Max hind
GET Baltic	BGSI*	25,75	-3,67%	24,59	26,46
	Eesti	25,78	-2,97%	25,5	26,46
	Läti	25,40	-3,35%	24,59	26,37
	Leedu	25,75	-4,20%	24,9	26,35
Soome Kaasupõrssi**		25,76	1,62%	20,7	27,9
GASPOOL***		24,04	-3,38%	23,45	26,64

* BGSI - Baltic Gas Spot Index

** Võrdluse huvides teisendatud ülemisele kütteväärtusele: Eestis ja Leedus kasutatakse gaasi ostu-müügi lepingutes ülemist kütteväärtust, Soome gaasibörsil aga alumist kütteväärtust. Kuna alumise ja ülemise kütteväärtuse vahe on keskmiselt 10%, on hindade võrdlemiseks Kaasupõrssi hindu korregeeritud 10% võrra.

*** EGS - European Gas Spot Index

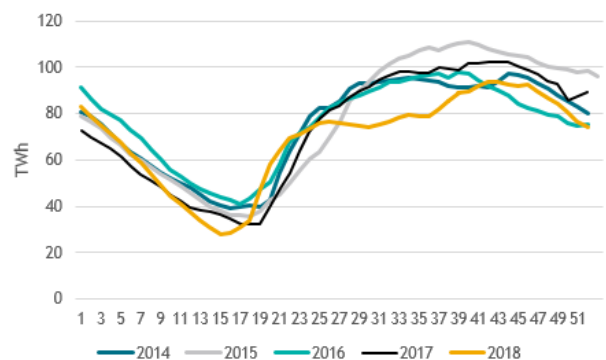
Viimase 12 kuu keskmised maagaasi hulgituru hinnad

Energiahindade mõjurid

Olulisemad energiahindade mõjurid:

- veeolud Põhjamaade hüdroreservuaarides ja Läti Daugava jões - mõju Baltikumi elektri börsihinnale;
- CO₂ emissioonikvootide hinnad - mõju elektri hulgituruhindadele läbi elektritootmiseks kasutatavate CO₂-mahukate kütuste kasutamise kulu;
- kütuste maailmaturu hinnad - mõju maagaasi hinnale, kuna paljud maagaasi lepingud ning sealhulgas ka Eesti Gaasi poolt Gazpromilt ostetava maagaasi leping seob ostuhinna maailmaturu kerge kütteõli (Gasoil 0,1%) ja raske kütteõli (FuelOil 1,0%) viimase üheksa kuu keskmise hinnaga;
- euro ja dollari kurss - kuna kütuste hinnad maailmaturul määratakse USA dollarites, mõjutab maagaasi impordihinda ka euro ja USD kurss - dollari tugevnemine muudab kütuse kallimaks.

Põhjamaade (Norra, Rootsi ja Soome) hüdroreservuaaride täituvus oli novembri lõpus ca 61% tasemel maksimaalsest (100% 02.01.2012 121 429 GWh), eelneval neljal aastal on reservuaaride täituvus samal ajal olnud ligi 71%.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades 2014-2018

Elektri ja maagaasi hinna mõjurid	Detsember 2018	November 2018	Oktoober 2018
CO ₂ emissioonikvootide hind (min ... max €/t)	19,67...25,18	15,62...20,92	16,02...22,11
€/€ kurss kuu viimasel pangapäeval	1,1145	1,1359	1,1318
Toornafta hind (Brent) (\$/bbl) kuu lõpu seis	53,8	58,71	75,47

Detsembris langes toornafta hind 53,8 dollarini barrelist. CO₂ emissioonikvootide hinnad on võrreldes eelmise kuuga tõusnud ja jäid detsembris vahemikku 19,67...25,18€/t.

Võimsusvood

Elektrienergia järgmise päeva kaubanduslikud vood

Dets 2018*	Võimsusvoog, tunde	Turule antud võimsus, kasutatud	100% turule antud võimsusest kasutuses, tunde	Pudelikaal ELBAS kauplemise järel, tunde
EE>FI	83/744 (113/720)	1,63% (6,9%)	0/744 (13/720)	0/744 (16/720)
FI>EE	629/744 (535/720)	45,77% (47,8%)	76/744 (168/720)	81/744 (188/720)
EE>LV	572/744 (688/720)	38,48% (65,4%)	50/744 (106/720)	65/744 (235/720)
LV>EE	95/744 (22/740)	2,64% (0,57%)	0/744 (0/720)	0/744 (0/720)

* Võrdlus eelmise kuuga

Detsember 2018*	Piirang, tunde****	Pudelikaala tunnid normaalrežiimil**	Rampimise piirang, tunde***
EE>FI	0/744 (504/720)	0/744 (2/745)	0/744 (1/720)
FI>EE	0/744 (504/720)	81/744 (18/720)	
EE>LV	744/744 (720/720)	0/744 (0/720)	
LV>EE	167/744 (0/720)	0/744 (0/720)	

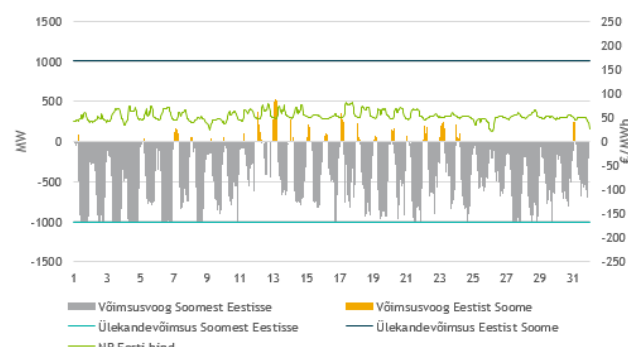
* Võrdlus eelmise kuuga

** Normaalrežiimiks antud kontekstis loetakse aega, mil elektrisüsteemis ei toimunud hooldus- või remonttöid ja puudusid ka temperatuuridest tingitud piirangud.

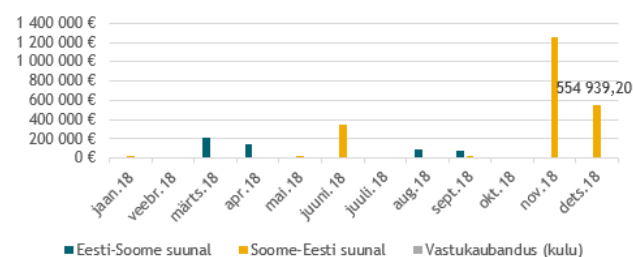
*** Alalisvooluühenduste rampimise piirang tähendab, et kõiki turutehinguid ei olnud võimalik täita, sest võimsusvoog EstLinkidel ei tohi muutuda üle 600 MW tunnis. Tegemist ei ole EstLinkidest tingitud tehnilise piiranguga, piirang on vajalik Põhjamaade sünkronaalse elektrisüsteemide töökindla talitluse tagamiseks.

****Piirangu alla arvestatakse ka temperatuuridest tingitud piirangud liinidel.

Eesti-Sooe

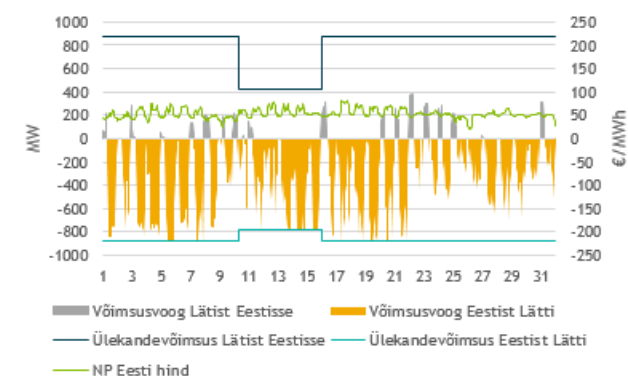

NP Eesti ja NP Soome vahelised võimsusvood 2018. a detsembris

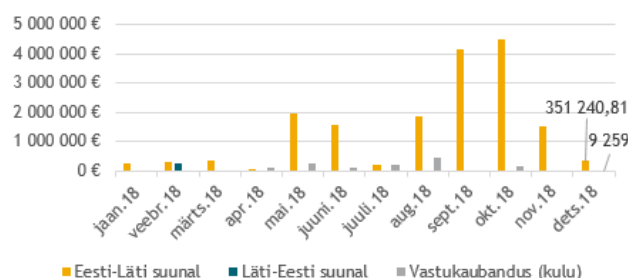

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse jaotamise tulu ja vastukaubanduse kulu EstLink kaablite omanikele

Eesti-Läti

NP Eesti ja NP Läti vahelised võimsusvood 2018. a detsembris

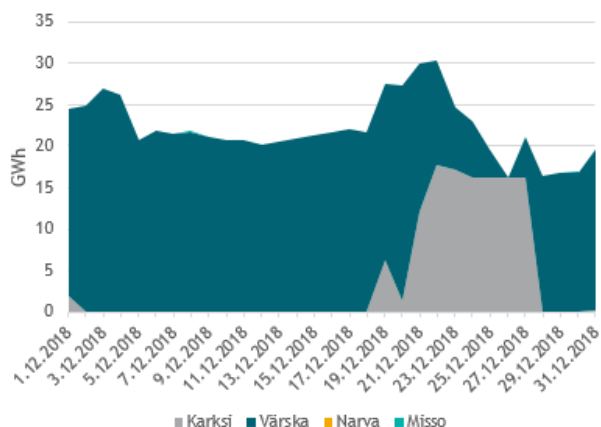

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse tulu ja vastukaubanduse kulu Eesti-Läti piiril

Gaasivood

Nov 2018	Tehniline läbilaskevõime (GWh/päev)		Tipukoormus (GWh/päev)	Kogus (GWh)
	Max rõhul	Tegelik (keskmine)		
Karksi	73,5	51,08	17,68	121,55
Värskas	42,0	30,51	26,96	566,79
Narva	31,5	11,69	0	0

Detsembris toimus Eesti gaasivarustus Värskas ja Karksi gaasimõõtejaamade (GMJ) kaudu. Kuu lõikes jäi gaasivoog Eesti süsteemi päevas 16,2 ja 30,2 GWh vahele.

Füüsiline gaasivoog Eesti gaasisüsteemi piiripunktides 2018. aasta detsembris.

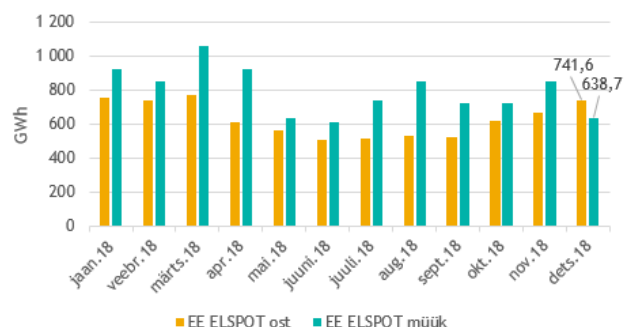
Bilansiplaanide mittekinnitamist ja pro-rata meetodil ülekandevõimsuse jaotamist ei esinenud.

Detsember kasutati jaotatud võimsust järgnevalt:

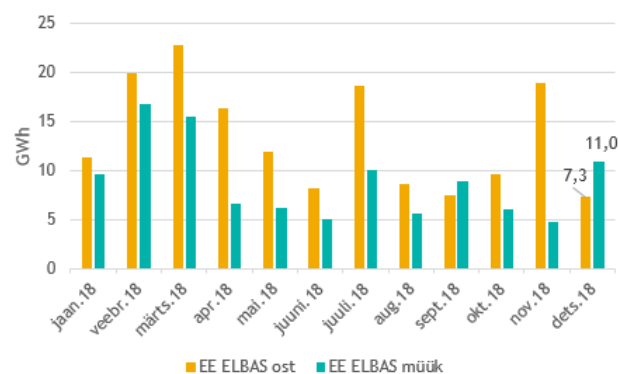
Asjaomane punkt (kWh/d)	Kuine kindel võimsus	Järgmise päeva kindel võimsus	Päevasisene kindel võimsus	Implicit-Järgmise päeva kindel võimsus
Karksi sissevool	13 950 000	112 931 000	1 513 000	189 000
Värskas sissevool	514 600 000	120 757 684	22 289 367	0
Misso sissevool	0	174 825	7 334	0

Energiakogused

Elektri kaubanduslikud kogused

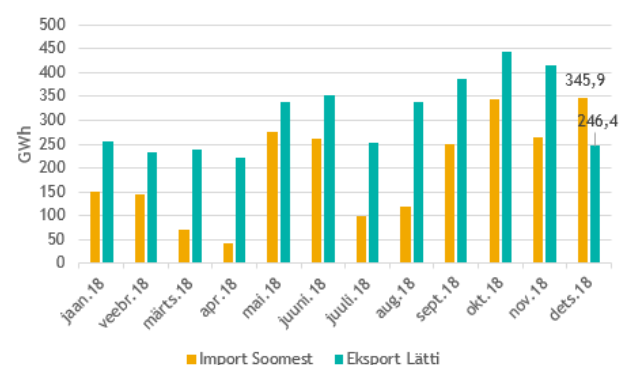

Viimase 12 kuu NP järgmise päeva (ELSPOT) Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdud kogused

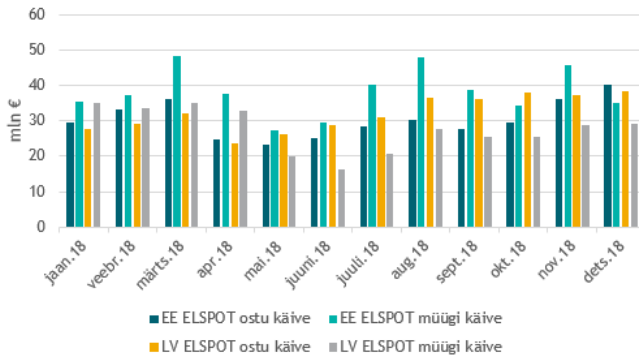
Viimase 12 kuu NP päevasele turul (ELBAS) kaubeldud kogused

Eesti turuosalised ostsid detsembris siseriiklikuks tarbimiseks elektrit järgmise päeva (ELSPOT) ja päevasiseselt (ELBAS) turult kokku 90% ulatuses ehk 748,8 GWh. Eestis toodetud elektrist müüdi järgmise päeva ja päevasisesel turul 91,6 % ehk 649,6 GWh.

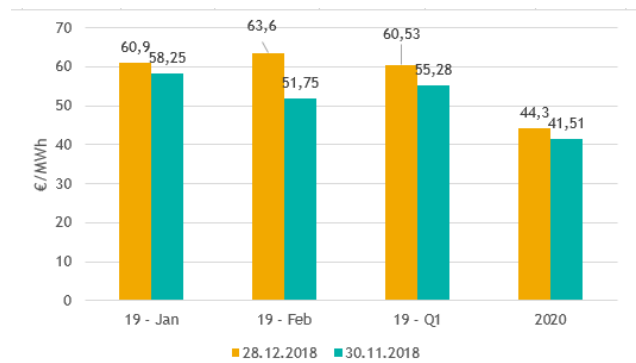

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu (ELSPOT) import Soomest ja eksport Lätti

NP Eesti hinnapiirkonna detsembri järgmise päeva ostetud koguste käive oli 40,37 mln eurot ja NP Läti piirkonnas 38,24 mln eurot. Müüdud elektrienergia käive oli Eesti hinnapiirkonnas 35,08 mln eurot ja Läti hinnapiirkonnas 29,12 mln eurot.

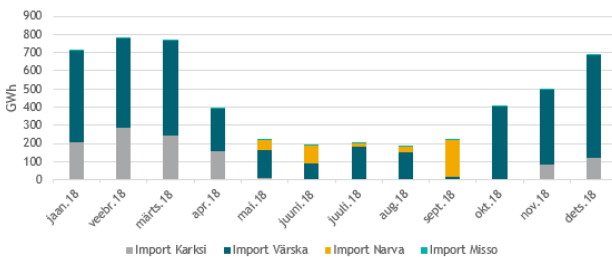
Viimase 12 kuu NP Eesti ja NP Läti hinnapiirkondades ostetud ja müüdid koguste käive

NP EE hinnapiirkonna eeldatav hind Nasdaq OMX tuleviku-tehingute hindade põhjal

Maagaasi import

Detsembris imporditi maagaasi Eestisse 688,5 GWh. Novembriga võrreldes on seda 38,7% rohkem ning 2017. a detsembriga võrreldes 12,6% rohkem. Enamik gaasist imporditi Värskas GMJ kaudu.

Viimase 12 kuu jooksul Eestisse imporditud maagaasi kogused

Bilansiplaanide järgi importisid bilansihaldurid detsembris gaasi Värskas, Karksi ja Misso piiripunktide kaudu.

Maagaasi kütteväärtus

	Detsember 2018	November 2018
Wobbe arv (kWh/m ³)	13,80	13,79
Alumine kütteväärtus (kWh/m ³)	9,429	9,417
Ülemine kütteväärtus (kWh/m ³)	10,45	10,44

Elektri tulevikutehingud

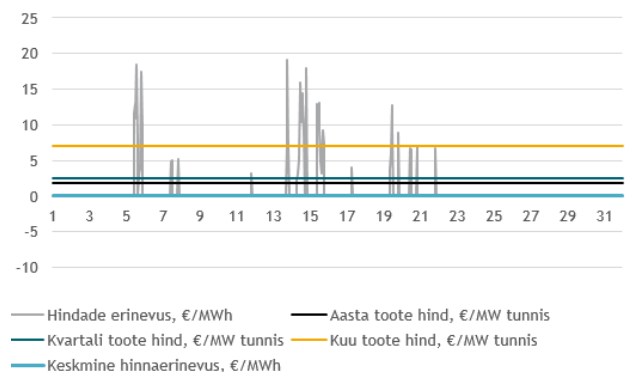
Nasdaq OMX Commodities 2018. aasta detsembri viimase kauplemispäeva (28.12.2018) tulevikutehingute põhjal kujuneb Nord Pool elektribörsi süsteemihinnaks 2019. a jaanuaris 56,8 €/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishind oli 2019. aasta jaanuari tootel 4,1 €/MWh ehk tehingute põhjal kujuneb jaanuari keskmiseks elektrienergia hinnaks NP Eesti hinnapiirkonnas 60,9 €/MWh (novembri lõpu tehingute põhjal 58,25 €/MWh).

EEX Power Derivatives futuurid, €/MWh	2020. a futuuride baas- ja tipukoormuse tunnihind	
	28.12.2018	30.11.2018
Phelix Power Futures (Saksamaa)	51,02 / 63,44	47,79 / 60,45
French Financial Futures (Prantsusmaa)	54,85 / 71,91	51,29 / 68,10

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti süsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tīkls kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt elektri ülekandevõimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi.

Oksjon	Kuup.	Kogus MW	Hind, €/MW tunnis	Osalejad (edukad/kokku)	Tegelik hinnavahe, €/MWh
Y-2018	20.09.17	300	1,85	9/10	2,83
Q4-18	08.08.18	100	2,50	6/10	3,98
detsember 2018	22.11.18	150	2,00	7/11	0,57

Limiteeritud PTR võrdlus NP Eesti ja Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega 2018. a detsembris

Detsembris oli süsteemihaldurite riskimaandamis-instrumentide tulu 587 605,50 €

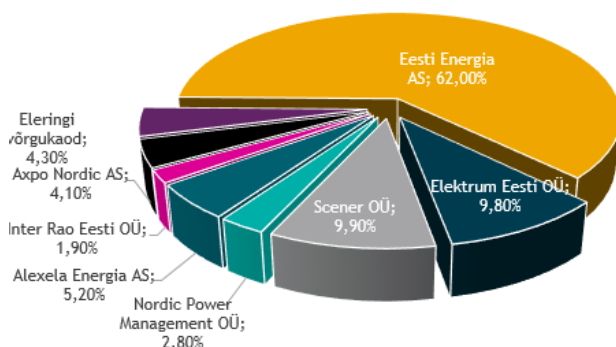
Toimus nii kvartali ja kuine oksjon. Kvartaalne oksjon toimus 10.12.2018. Kuine 100 MWh jagunes 5 turuosalise vahel, osalejaid kokku oli 10. Toote hinnaks kujunes 1,34 €/MW. 17.12.2018 toimus oksjon jaanuari võimsusele Eesti-Läti piiril. Sel oksjonil osales kokku 19 turuosalist ja müüdi 150 MW igaks kuu tunniks - võimsus jagunes 13 turuosalise vahel. Toote hinnaks kujunes 0,91 €/MW tunni kohta.

Alates 2019. aastast korraldatakse võimsuste oksjoneid üle-Euroopalisel platvormil (Singel Allocation Platform (SAP), mida haldab ettevõtte JAO (<http://www.jao.eu>) ([link](#)). Kogu täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav JAO veebilehel.

Bilansihaldurite portfellid

Tabelites on bilansihaldurite portfellide osakaalud süsteemi tarbimisest arvatud bilansihalduri bilansipiirkonnas mõõdetud tarbimise kogumahu alusel. Bilansiportfelli turuosad ei ühti bilansihaldurite enda osadega elektri ja gaasi müügil lõpptarbijatele, kuna bilansiportfell sisaldab ka portfelli kuuluvate teiste müüjate elektri- ja gaasikoguseid.

Elekter

Bilansihaldurite portfellid esialgsete tarbimismahude alusel detsembris 2018

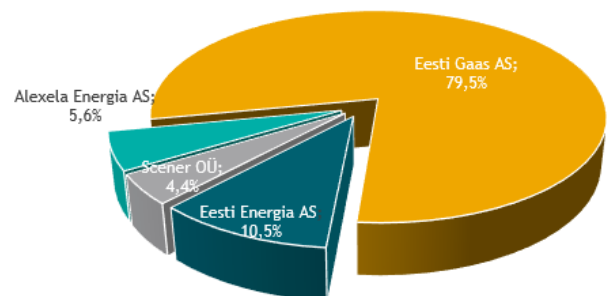
Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad elektri avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal EES tarbimisest, %	Detsember 2018	November 2018	Oktoober 2018
Eesti Energia AS	62	61	60,2
Elektrum Eesti OÜ	9,8	10,5	11
Scener OÜ	9,9	10,1	10,2
Alexela Energia AS	2,8	3	4,5
Nordic Power Management OÜ	5,2	4,9	3,4
Axpo Nordic AS	4,1	3,9	3,9
Inter Rao Eesti OÜ	1,9	2,1	2,2
Eleringi võrgukaod	4,3	4,5	4,6

Bilansihaldurite portfelli osakaalud vastavalt tootmis-mahtudele jagunesid järgnevalt:

Osakaal EES tootmisest, %	Detsember 2018	November 2018	Oktoober 2018
Eesti Energia AS	83,8	87,4	81,9
Scener OÜ	7,6	5,7	8,5
Nordic Power Management OÜ	5,6	4,5	6,3
Fortum Eesti AS	2,1	1,6	1,9
Elektrum Eesti OÜ	0,5	0,4	0,6
Alexela Energia AS	0,4	0,3	0,5

Gaas

Bilansihaldurite portfelli esialgsete tarbimismahude alusel detsembris 2018

Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad gaasi avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal tarbimisest, %	Detsember 2018	November 2018	Oktoober 2018
Alexela Energia AS	5,6	6,5	6,4
Baltic Energy Partners OÜ*	0	0	0
Eesti Energia AS	10,5	7,6	13,5
Eesti Gaas AS	79,5	80,2	73,2
Elektrum Eesti OÜ	0	0,0	0,0
Scener OÜ	4,4	5,7	6,7
Trafigura Trading (Europe) SARL*	0	0	0
Verum Plus AG*	0	0	0
Latvijas Gāze	0	0	0

*Lõpptarbijatele gaasi ei müü

Allikad:

Nord Pool, Elering, European Energy Exchange AG (EEX), Nasdaq OMX, Amber Grid, GET Baltic, Kaasupõrssi, Platts, Euroopa Keskpank, Bloomberg

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa maagaasi, elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamisega seoses võivad tekkida.